

ՅՈՎՀԱՆՆ ՈՍԿԵԲԵՐԱՆ

Սեկսուալ Սատթի (ձատուածք)

Ա. Բայց Յովհաննէս ասէ, թէ մինչեւ ցայժմ իսկ կամէր ածել զնա յուղղութիւն, քանզի ասէր. «Յուդայ, ամբողջելով մատնես զՈրդի մարդոյ» (Ղուկ. ԻԲ. 48), եւ ի կերպարանաց մատնութեան չամաչե՞ս, ասէ: Բայց սակայն քանզի այնու եւս չարգել զնա. յանձն առ համբողջիլ եւ ետ զանձն ի ձեռս կամաւք, եւ արկին ի նա ձեռս եւ կալան ի նմին գիշերի, յորում զգատիկն կերան, զի այնպէս զայրագնեալք եւ մոլեգնեալք էին: Բայց սակայն չէին ձեռնհաս, թէ չէր իւր թողացուցեալ: Եւ ոչ եթէ այն ինչ ազատիցէ զՅուդայ յանհնարին տանջանացն, այլ եւ սաստիկս դատապարտիցէ, զի զգաւրութեանն նորա այնչափ զհանդէս տեսեալ եւ զհեղութեան եւ զգաւնութեան, եւ քան զամենայն գազան դժնդակագոյն եղեւ: Զայս ամենայն իմացեալ փախիցուք յազահուլթենէ:

Բ. Եւ ընդէ՞ր արդեւք չբերէին զչաբաթան ի մէջ. քանզի բազում անգամ ըմբերանեալ էր զնոսա, վասն այնորիկ եւ այլազգ եւս յայնժամու բանիցն կամի դատապարտել զնա եւ կանխէ եւ գրաւէ եւ յանձնէ, չտայ զվճիռն, եւ զամենեւին սատարս այսմ առնէ քահանայապետն վասն զպարեգաւտսն պատառելոյ, զի իբրեւ զպատժապարտաց է տանել առ Պիղատոս: Եւ անդ այնպէս զամենայնհարս հնարէին, եւ նորա առաջի ոչ ինչ այնպիսի ասէին, այլ թէ չգիտէաք զդա՞ չարագործ, ոչ մատնեաք զդա՞ քեզ: Զարքունի ինչ իրաց վնաս ի վերայ դնել կամէին: Եւ ընդէ՞ր իսկ գաղտ չսպանին. քանզի կամէին եւ զկարծիսն նորա խոտել, զի բազմաց իսկ այնուհետեւ լուեալ էր զմմանէ, եւ զարմանային եւ սքանչանային ընդ գործս նորա: Վասն այնորիկ հրապարակաւ եւ առաջի ամենեցուն կամէին սպանանել զնա: Բայց Քրիստոս չարգելոյր, այլ զնոցա չարութիւն ի հաստատութիւն իւրոյ ճշմարտութեան ի կիր արկանէ առ ի յայտնի մահու նորա լինելոյ, եւ ի նորին հակառակսն դառնալոյ, զոր խորհէինն: Նոքա ձաղել կամէին, զի այնու յամաւթ առնիցեն, եւ նա նոքաւք առաւել պայծառանայր: Եւ զոր ասէինն, թէ եկայք սպանցուք զնա, գուցէ եկեսցեն հռոմք եւ բառնայցեն զքաղաքս մեր եւ զազգս: Եւ յորժամ սպանին, եղեւ այնպէս: Նոյնպէս եւ աստ հրապարակաւ ի խաչ հանել փութային, զի արատ ինչ ի փառսն առնիցեն: Եւ նորին հակառակն դիպեցաւ: Բայց զի

առանձինն իշխանութիւն ունէին սպանանելոյ, լուր՝ զինչ ասէր Պիղատոս. «Առէ՛ք, ասէ, զդա), եւ ձեզէն ըստ ձերոց աւրինացն դատեցարուք»: Այլ չկամեցան. զի իբրեւ զաւրինազանց մի եւ զապստամբ եւ զխռովիչ համարիցի մեռանել: Վասն այնորիկ եւ զաւազակսն հանին ընդ նմա ի խաչ: Նմին իրի իսկ ասէին, թէ՛ «Մի գրեբ, թէ՛ Սա) է արքայ հրէից, այլ թէ՛ նա ասաց»: Այս ամենայն փոխանակ ճշմարտութեան լինէր եւ ոչ հակառակ նմին, զի մի՛ եւ նշմարանք ինչ երեւեսցի պատասխանատուութեանն:

Գ. Տե՛ս զիարդ եւ նոքաւք տայ աւետիս աշակերտացն, զոր բազում անգամ ասացի, թէ զանարգեալ ազգն ի պատիւ ածէ եւ ի յոյս բարութեանց եւ զցաւսն բժշկէ: Թերեւս որ ձէնջ կամիցի իբրեւ զնոսա լինել եւ զոտիցն Յիսուսի բռնն հարկանել: Կարող էք այժմ, որ միանգամ կամիք ոչ զոտսն միայն եւ զձեռսն, այլ եւ զգլուխն ի սուրբ ունել, յորժամ յահագին խորհրդոյն վայելէիք, սրբէ զմիտս ի խղճէ: Եւ ոչ աստ միայն, այլ եւ յայնմ աւուր տեսանիցէք զնա անճառ փառաւք եւ հրեշտակացն գնդիւք եկեալ: Եթէ կամիցիք լինել մարդասէրք եւ լսիցէք ոչ զայն եւ եթ բանս, եթ՛ ուրախ լերուք, այլ եւ զայն, եթէ՛ «Եկայք աւրհնեալք Հաւրիմոյ, Ժառանգեցէք զպատրաստեալ ձեզ զարքայութիւնն ի սկզբանէ աշխարհի» (Մտթ. ԻԵ. 34):

РЕЗЮМЕ

Каждое новое открытие армянского перевода V века вносит большой вклад в процесс изучения армянской традиции перевода Золотого Века. Таковы выявленные отрывки из 83, 84, 89 речей Иоанна Златоуста армянского перевода, которые содержат толкования на Евангелие от Матфея.

После армянского перевода Библии было сочтено необходимым переводить также толкования Библейских текстов, среди которых были древнейшие комментарии Иоанна Златоуста, отличающиеся своей простотой и глубиной. Первый из них – Толкование на Евангелие от Матфея, которое отличается классическими формулировками объяснений. Не случайно, что впоследствии этот комментарий стал критерием для толкования Библии.

SUMMARY

Each new discovery of the 5th century Armenian translation has its major contribution to the process of completing the Armenian translation tradition of the Golden Age. These are the excerpts from 83, 84, 89 speeches of John Chrysostom of the Armenian translation, which contain comments from the Gospel of Matthew.

After the Armenian translation of the Bible, it was considered necessary to also translate the comments of the Bible texts. Among them are the earliest comments of John Chrysostom, which are distinguished by simplicity and depth. The first comment of Chrysostom is the interpretation of the Gospel of Matthew, which differs in the classical depth of explanation. It is not a coincidence that later this comment was a criterion for the interpretation of the Bible.

